

संरक्ष्यमाणं भार्याभिरनुरक्ताभिरच्युत । वसन्त्या व्यवकर्षन्ति गहनं निम्नमन्ति कात् ।
 तमेताः पर्युपासन्ते रक्ष्यमाणं महाभुजं । सिन्धुसौवीरभर्तारं काम्बोजयवनस्त्रियः ।
 यदा कृष्णामुपादाय प्राद्रवत्केकैयः सह । तदैव बध्यः पाण्डूनां जनार्दन जयद्रथः ।
 कथमद्य न तां कृष्णामानयन्ति स्म ते पुनः । दुःश्लामानयद्भिस्तु यदा त्यक्तो जयद्रथः ।
 सैषा मम सुता बाला विलपन्ती सुदुःखिता । प्रमापयति चात्मानमाक्रोशन्ती च पाण्डवान् ।
 किं नु दुःखतरं कृष्ण परं मम भविष्यति । मत्सुता विधवा बाला स्नुषाश्च निहतेश्वराः ।
 हा हा धिगदुःशलां पश्य वीतशोकभयाभिव । शिरो भर्तुरनासाद्य धावमानामितस्ततः ।
 वारयामास यः सर्वान् पाण्डवान् पुत्रगृह्णिनः । हत्वा स विपुलां सेनां स्वयं मृत्युवशं गतः ।
 तं मत्तमिव मातङ्गं वीरं परमदुर्जयं । परिवार्य्य रुदन्यताः स्त्रियश्चन्द्रेपमाननाः ।
 इति श्रीमहाभारते स्त्रीपर्वणि स्त्रीविलापपर्वणि गान्धारीवाक्ये द्वाविंशोऽध्यायः ॥ २२ ॥

६९०

॥ गान्धार्युवाच ॥ एष शल्यो हतः श्रेते साक्षान्कुलमातुलः । धर्मज्ञेन हतस्तात धर्मराजेन संयुगे ।

६९१

यस्त्वया सङ्घर्षे नित्यं सर्वत्र पुरुषर्षभ । स एष निहतः श्रेते मद्रराजो महारथः ।
 येन संगृह्यता तात रथमाधिरथेयुधि । जयार्थं पाण्डुपुत्राणां तदा तेजोबधः कृतः ।
 हा हा धिक् पश्य शल्यस्य पूर्णचन्द्रसुदर्शनं । मुखं पद्मपलाशाक्षं काकैरादृष्टमव्रणं ।
 अस्य चामीकराभस्य तप्तकाञ्चनसप्रभा । आस्यादिनिःसृता जिह्वा भवते कृष्ण पक्षिभिः ।
 युधिष्ठिरेण निहतं शल्यं समितिशोभनं । रुदन्यः पर्युपासन्ते मद्रराजं कुलस्त्रियः ।
 एताः सुसूक्ष्मवसना मद्रराजं नरर्षभ । क्रोशन्त्याऽथ समासाद्य चक्षियाः चक्षिरर्षभ ।
 शल्यं निपतितं शूरं परिवार्य्याभितःस्थिताः । वासितागृष्टयः पङ्के परिमग्नमिव द्विपं ।
 शल्यं शरणदं शूरं पश्यैनं रथसत्तमं । शयानं वीरशयने शरैर्विशकलीकृतं ।

६९२

एष शैलालयो राजा भगदत्तः प्रतापवान् । गजाङ्कुशधरः श्रेष्ठः श्रेते भुवि निपातितः ।
 यस्य रुक्ममयी माला शिरस्त्रेषा विराजते । श्वापदैर्भक्ष्यमाणस्य शोभयन्तीव मूर्ध्जान् ।
 एतेन किल पार्थस्य युद्धमासीत् सुदारुणं । लोमहर्षणमत्यर्थं शक्रस्य बलिना यथा ।
 योधयित्वा महाबाहुरेष पार्थं धनञ्जयं । संशयं गमयित्वा च कुन्तीपुत्रेण पातितः ।
 यस्य नास्ति समो लोके शौर्य्ये वीर्य्ये च कश्चन । स एष निहतः श्रेते भीष्मो भीष्मकदाहवे ।

६९३

पश्य शान्तनवं कृष्ण शयानं सूर्य्यवर्चसं । युगान्त इव कालेन पतितं सूर्य्यमम्बरात् ।
 एष तस्मा रणे शत्रून् शस्त्रतापेन वीर्य्यवान् । नरसूर्य्याऽस्तमभ्येति सूर्य्योऽस्तमिव केशव ।
 शरतल्पगतं वीरं धर्मं देवापिना समं । शयानं वीरशयने पश्य शूरनिषेविते ।

६९४

कर्णिनालीकनाराचैरास्तीर्य्य शयनोत्तमं । आबिश्य श्रेते भगवान् स्कन्दः शरवणं यथा ।
 अत्रलपूर्वं गाङ्गेयस्त्रिभिर्व्वाणैः समन्वितं । उपधायोपधानायं दत्तं गाण्डीवधन्वना ।
 पालयानः पितुः शास्त्रमूर्द्धरेता महायशाः । एष शान्तनवः श्रेते माधवाप्रतिमो युधि ।